

การจัดการทรัพยากรอาคารด้านความปลอดภัยในการทำงาน

กรณีศึกษา : อาคาร ซี.พี.ทาวเวอร์ 2 (ฟอร์จูนทาวน์)

บริษัท ซี.พี.แลนด์ จำกัด (มหาชน)

สุรเชษฐ์ สິงาม *

ผศ.ดร.ศุภรัชชัย วรรัตน์**

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญและความสัมพันธ์ต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน จำนวน 180 คนของบริษัท ซี.พี.แลนด์ จำกัด(มหาชน) อาคาร ซี.พี.ทาวเวอร์ 2(ฟอร์จูนทาวน์) ซึ่งการศึกษานี้ได้จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล อาทิ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถามนำมาประยุกต์ใช้กับโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Statistics Vision 21 เพื่อประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่าเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน T-Test และ One Way ANOVA ผลการวิจัยพบว่าระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัยของพนักงานอยู่ในระดับเกณฑ์มากได้แก่ระบบบริหารจัดการความปลอดภัย การสนับสนุนมาตรการความปลอดภัย การฝึกอบรมที่เกี่ยวกับความปลอดภัย การรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ และการป้องกันเตรียมพร้อมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน ส่วนการสำรวจความปลอดภัยและการพัฒนาสภาพการทำงานอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าพนักงาน ที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับพนักงานที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการสนับสนุนมาตรการความปลอดภัยและด้านการรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้พบว่าพนักงานที่มีระดับตำแหน่งแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความ

* นักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทางวิศวกรรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ปลอดภัยไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับความปลอดภัย ด้านการรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ และด้านการป้องกันเตรียมพร้อมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉินมีระดับความสำคัญต่อการบริหารงานด้านความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกันยกเว้น ด้านระบบบริหารจัดการความปลอดภัย และด้านการรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ มีระดับความสำคัญต่อการบริหารงานด้านความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1. บทนำ

เนื่องจากประเทศได้มีความเจริญเติบโตก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการก่อสร้างประเภทอาคารสูงเกิดขึ้นจำนวนมาก ทำให้มีจำนวนผู้อยู่อาศัยหรือผู้ใช้อาคารสูง เพิ่มขึ้น อาคารประเภทอาคารสูง ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้จำนวนคนหรือผู้ใช้ประเภทอาคารสูงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรอาคารด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อม ที่เกี่ยวกับอาคารสูง พนักงานและผู้ใช้อาคารยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในการอาศัยอาคาร ทำให้เกิดความปลอดภัยต่ำ ส่งผลให้พนักงานหรือผู้ใช้อาคารสูง เกิดความผิดพลาดในการใช้อาคารกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน ในการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานภายในอาคารสูงหรือสถานประกอบการ ครั้งหนึ่ง ๆ จะต้องสูญเสียจำนวนเงินที่ต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าเงินทดแทน ค่าทำขวัญ และค่าประภัยชีวิต สำหรับพนักงานหรือผู้ใช้อาคารที่ได้รับบาดเจ็บ ซึ่งการบาดเจ็บมีตั้งแต่บาดเจ็บเล็กน้อยจนถึงสูญเสียอวัยวะสำคัญ เช่น แขนขา ตา การได้ยินของหู และการเสียชีวิต

การวิจัยในครั้งนี้ จึงมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรอาคารด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานที่เกี่ยวกับอาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่พิเศษ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้อาคาร

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทำการศึกษาระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัยของพนักงานใน บริษัท ซี.พี.แลนด์ จำกัด (มหาชน) อาคาร ซี.พี.ทาวเวอร์ 2 (ฟอร์จูนทาว์น)
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญต่อการบริหารความปลอดภัยในการทำงานตามความคิดเห็นของพนักงานในอาคาร ซี.พี.ทาวเวอร์ 2 (ฟอร์จูนทาว์น) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน

$H_0 : \mu_{ชาย} = \mu_{หญิง}$ เพศชายและเพศหญิงมี ระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน ไม่แตกต่างกัน

$H_1 : \mu_{ชาย} \neq \mu_{หญิง}$ เพศชายและเพศหญิง มีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน แตกต่างกัน

4. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท ซี.พี.แลนด์ จำกัด(มหาชน) อาคาร ซี.พี.ทาวเวอร์ 2 โดยการเก็บข้อมูลทั้งหมด 2 เดือน ตั้งแต่ เดือนมีนาคม ถึง เดือน เมษายน 2556

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 เพื่อทราบถึงผลการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย นำผลการดำเนินงานที่ยังบกพร่องไปใช้ในการพัฒนาระบบการบริหารความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.2 เพื่อเป็นการกระตุ้นให้องค์กรที่ดำเนินกิจการให้บริการบริหารจัดการอาคารทั่วไปตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมใน การทำงาน ประเภทอาคารสูง และการปฏิบัติตามมาตรการและข้อกำหนดต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด

5.3 ผลการศึกษาวิจัยจะเป็นข้อมูล แนวทางแก้ไขปรับปรุงสำหรับบริษัทอื่นๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพของอาคารที่ใกล้เคียงกัน ปรับเปลี่ยนพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

6. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ศึกษาจากพนักงานบริษัท ซี.พี.แลนด์ จำกัด(มหาชน) ที่ประจำอาคาร ซี.พี.ทาวเวอร์ 2 (ฟอร์จูนทาวน์) จำนวน 180 คน และกลุ่มตัวอย่างสำหรับงานวิจัยครั้งนี้จำนวน 145 คน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถาม

7. วิธีการวิจัย

งานวิจัยการบริหารความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลครั้งเดียว (One Shot Case Study) โดยใช้วิธีแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการสำรวจข้อมูล ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบด้วยตนเอง (Self – Administered Questionnaire) หลังจากนั้นจะทำการประมวลผลโดยโปรแกรม SPSS ซึ่งสถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ความถี่ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS
2. การคำนวณหาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจากตอนที่ 1 ที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check – List) ใช้วิธีหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปมาเป็นร้อยละ (Percentage)
3. คำนวณหาข้อมูลการวิเคราะห์ระดับปฏิบัติ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)
4. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของการบริหารความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน จำแนกตามส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย t – test สำหรับด้านเพศ และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA)

9. ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานบริษัท ซี.พี.แลนด์ จำกัด (มหาชน) อาคาร ซี.พี.ทาวเวอร์ 2 (ฟอร์จูนทาวน์)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท ซี.พี.แลนด์ จำกัด (มหาชน) อาคาร ซี.พี.ทาวเวอร์ 2 (ฟอร์จูนทาวน์)

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความสำคัญต่อการบริหารความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท ซี.พี.แลนด์ จำกัด (มหาชน) อาคาร ซี.พี.ทาวเวอร์ 2 (ฟอร์จูนทาวน์)

10. สรุปผลการศึกษา

1. ระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัยของพนักงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน

2.1 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าพนักงานที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ

2.2 จำแนกตามอายุ พบว่าพนักงานที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการสนับสนุนมาตรการความปลอดภัยและด้านการรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการป้องกันเตรียมความพร้อมและตอบโต้ภาวะ

2.4 จำแนกตามระดับตำแหน่ง พบว่าพนักงานที่มีระดับตำแหน่งแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย ด้านการรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ และด้านการป้องกัน เตรียมพร้อมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน

2.5 จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน พบว่าพนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านระบบบริหารจัดการความปลอดภัย และด้านการรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ

11. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของบริษัท ซี.พี. แลนด์ จำกัด (มหาชน) อาคาร ซี.พี.ทาวเวอร์ 2 (ฟอร์จูนทาวน์) กรุงเทพมหานคร มีระดับความสำคัญต่อพนักงาน มีประเด็นที่ผู้วิจัยได้นำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่าพนักงานส่วนใหญ่ มีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัยของพนักงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงานบริษัท จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า

2.1 พนักงานที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน มี 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ไม่มีผลต่อระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน

2.2 พนักงานที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงานบริษัท ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ไม่มีผลต่อระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงานและพบว่ามี 2 ด้าน คือด้านการสนับสนุนมาตรการความปลอดภัย และด้านการรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทำให้ทราบว่าอายุของพนักงาน มีผลต่อระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน

2.3 พนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าพนักงานที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการทางด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน

2.4 พนักงานที่มีระดับตำแหน่งแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านระบบบริหารจัดการความปลอดภัย ด้านการสำรวจความปลอดภัยและพัฒนาสภาพการทำงาน ด้านการสนับสนุนมาตรการความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ไม่มีผลต่อระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน และพบว่ามี 3 ด้าน คือ ด้านการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับความปลอดภัย ด้านการรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ และด้านการเตรียมพร้อม และตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทำให้ทราบว่าตำแหน่งของพนักงาน มีผลต่อระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน

2.5 พนักงานที่มีระดับระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสำรวจความปลอดภัยและพัฒนาสภาพการทำงาน ด้านการสนับสนุนมาตรการความปลอดภัย ด้านการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน และด้านการเตรียมพร้อม และตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ไม่มีผลต่อระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน และพบว่ามี 2 ด้าน คือ ด้านระบบบริหารจัดการความปลอดภัย ด้านการรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทำให้ทราบว่าตำแหน่งของพนักงาน มีผลต่อระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน

ข้อเสนอแนะ

ในการทำงานศึกษานี้พบว่าการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะปรับปรุงระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน ดังนี้

1. ด้านการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย พบว่า ระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน มีความแตกต่างกันทางด้านปัจจัยส่วนบุคคล ตำแหน่ง ควรจะให้ข้อมูลข่าวสาร หลักสูตรการอบรม ที่เกี่ยวข้องกับ ผู้บริหาร ให้มีการส่วนร่วมการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย

2. ด้านการรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุ พบว่า ระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน มีความแตกต่างกันทางด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ตำแหน่ง จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ควรจะนำปรับปรุงและพัฒนาขั้นตอนวิธีการปฏิบัติตลอดทั้งสื่อสาร อบรมพนักงานให้รับทราบ

3. ด้านการเตรียมพร้อม และตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน พบว่า ระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของพนักงาน มีความแตกต่างกันทางด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ การศึกษา ตำแหน่ง ควรจะให้ข้อมูลข่าวสาร การอบรม วิธีการปฏิบัติพนักงานส่วน สำนักงานและผู้บริหาร

บรรณานุกรม

การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย. (2523). ข้อมูลของการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย.

กรุงเทพมหานคร : อิมเมจไลน์แอดเวอร์ไทวิ่งการพิมพ์.

เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์. (2533). การบริหารความปลอดภัย. กรุงเทพมหานคร :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ชัยยุทธ ชาลิตนิกุล. (2554). คู่มือการฝึกอบรม หลักสูตรความปลอดภัยในการทำงาน ระดับบริหาร

กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกบล็อก.

ชัยยุทธ ชาลิตนิกุล. (2532). ความปลอดภัยในการทำงานสำหรับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยใน การทำงาน. กรุงเทพมหานคร : เมฆาเพรส จำกัด.

บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ.(2535) ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์.พิมพ์ครั้งที่ 6.กรุงเทพมหานคร : สามเจริญพานิช.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520). ทศนคติ: การจัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์.

- พงศ์ หรดาล. (2545). จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร: คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ไพจิตร บุญยานุเคราะห์. (2534). นิยามและบทบาทของวิศวกรรมความปลอดภัย. วารสารโรงงาน 10 (ตุลาคม 2533 – มกราคม 2534). 50-54.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2529). การบริหารความปลอดภัยในโรงงาน. วารสารโรงงาน. 6 (ตุลาคม 2529 – มกราคม 2530) . 15-17.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. 2529. และ วีระพงษ์ เณลิมจิระรัตน์. 2541. วิศวกรรมและการบริหารความปลอดภัยในโรงงาน. กรุงเทพมหานคร : ส. เอเชียเพรส จำกัด.
- วิทยา อยู่สุข. (2527). สุขศาสตร์อุตสาหกรรมและความปลอดภัย. กรุงเทพมหานคร : ชินอักษรการพิมพ์.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2524). คู่มือการวิจัยหลักการสร้างและการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : เรือนแก้ว.
- วิจิตร บุญยะโทตระ. (ม.ป.ป.) สามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ, จำรัส ต้วงสุวรรณ และ อิตพิงษ์ ธรรมานุสรณ์. (2522). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ชัยศิริการพิมพ์.
- สุรพล พยอมแย้ม. (2541). จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุชา จันทรเฒ. (2524). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2541. ระบบการจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัย- มอก. 18000. วารสารเพื่อคุณภาพและเทคนิคการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม 5. (กรกฎาคม – สิงหาคม 2541) . 43 – 45
- อารี เพชรผุด. (2529). จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร : ฟีนีฟพับลิชชิ่งการพิมพ์.
- จิตรา วัฒนธำรง . (2538). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ทักษะ ทักษะ ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยกับการจัดการความปลอดภัยของผู้ควบคุมในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตรายรถยนต์ จังหวัดสมุทรสาคร (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต) กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัยวัช ทองอินทร์ .(2542). ได้ทำการศึกษาถึงความรู้ใน เรื่องความปลอดภัยในการทำงานของ พนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ : กรณีศึกษา บริษัท อานินทร์ เอลน่า จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- นลินี ประทับศร. (2543). ภาวะผู้นำ ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของหัวหน้างานระดับต้นในโรงงาน อุตสาหกรรม ประกอบขึ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต) กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พงศ์โชติม์ ไตรงาม. (2523). ลักษณะการบริหารงานความปลอดภัยในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ของไทย (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต) กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พจนา บุญญภัทรพงษ์ . (2542). ความรู้ ทัศนคติต่อพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการทำงาน ของลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตรวดในจังหวัดปทุมธานี (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต) กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมชาย เลหาพิพัฒนชัย . (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมความปลอดภัยของคณงานในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต) กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรัชย์ ไพศาลพันธ์. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อความปลอดภัยในการทำงานและปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต) กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.